

10
ROČNÍK 18

5. prosince 2008

V ČÍSLE:

Absolventi PŘF UP z roku 1958 se opět sjeli do Olomouce na „zlatou promoci“ • Oblastní soutěž TeamGym: studenti olomoucké univerzity vybojovali zlato • Pozoruhodná studie z UP: antabus jako levný lék proti rakovině

Den otevřených dveří na UP, který se konal na všech osmi fakultách olomoucké univerzity 29. 11., byl pro zájemce o studium nejen dobrou příležitostí seznámit se s místem jejich případného budoucího studia a získat spolehlivé informace o jeho průběhu či o přijímacím řízení. Na FTK byla součástí bohatého doprovodného programu také např. projížďka na kole na ruční pohon – handbiku (na snímku vpravo nahoře) či chůze se slepeckou holí.

-red-, foto -tj- ▶

Univerzita jako spojovník mezi Libri a seminářem vysokoškolských vydavatelů a nakladatelů

■ Publikace s názvem „Anička z 2. B, Pidimráz Pido-nius ... a jak to vidí učitel Fousek?“ vydaná Univerzitou Palackého získala na 24. ročníku knižního veletrhu Libri a 15. ročníku literárního festivalu čestné uznání v kategorii dětská kniha. *O autorské čtení a hlavně o autogramiádu byl z řad veřejnosti značný zájem, a to nás i autory – doc. M. Kalu a doc. R. Kubínka – samozřejmě velmi těší, řekla Žurnálu UP ředitelka Vydavatelství UP RNDr. H. Dziková.* (Ukázku přinášíme na str. 7.)

Prostřednictvím svého vydavatelství měla olomoucká univerzita přihlášenou do soutěže také odbornou publikaci „Hranicko – Atlas rozvoje mikroregionu“. *Bohužel, umístění nezískala. Ale ráda bych v této souvislosti dodala, že Univerzita Palackého se na právě proběh-*

lém ročníku festivalu prezentovala vskutku důstojně. Vydavatelství UP např. zorganizovalo praktickou ukázkou malování voskem, kterou provázela právě vydaná publikace – a také davy přihlížejících. Část horního patra pavilonu A Výstaviště Flora obsáhla interaktivní výstava prací studentů Katedry geoinformatiky PŘF s názvem „V řeči map“ (na snímku vlevo), tedy toho nejlepšího z 10. ročníku soutěže Mapa roku, komentovala prezentaci olomoucké univerzity na tradičním veletrhu RNDr. H. Dziková.

Podzimnímu Libri předcházela seminář vysokoškolských vydavatelů a nakladatelů, jehož 15. ročník organizovalo Vydavatelství UP. Ve dnech 19.–20. 11. se zástupci třinácti veřejných vysokých škol ČR a jedné soukromé VŠ zabývali v prostorách VUP aktuálními tématy souvisejícími s vydavatelstvou. Jedním z hostů semináře byla M. Zmyslavská (Německo), která ve svém vystoupení představila internetový portál *Central and Eastern European Online Library – C.E.E.O.L. (www.ceeol.com)*. Představuje elektronickou knihovnu, Dokončení na str. 4

Osmá fakulta UP zvolila svůj Akademický senát

■ Ve dnech 27. a 28. 11. se uskutečnily historicky první volby do Akademického senátu Fakulty zdravotnických věd UP (FZV UP), na niž jsou akreditovány nelékařské zdravotnické obory. Do komory akademických pracovníků byli zvoleni Mgr. J. Kameníčková, Mgr. V. Vránová, Ph.D., obě z Ústavu porodní asistence, PhDr. R. Halmo, Mgr. L. Špirudová, Ph.D., obě z Ústavu ošetrovatelství, M. Pavlíková z Ústavu radiologických metod a Mgr. Z. Mikšová, Ph.D., z Ústavu zdravotnického managementu. Studenty budou zastupovat R. Matějková (obor Všeobecná sestra), M. Žáková (obor Porodní asistentka), Bc. H. Příbylová (obor Dlouhodobá ošetrovatelská péče).

Do komory akademických pracovníků kandidovalo 20 akademických pracovníků z celkového počtu 231, do studentské komory 13 posluchačů z celkem 683 členů studentské obce.

Vznik FZV jako osmé fakulty UP byl schválen Akademickým senátem UP 27. 2. 2008 na základě kladného vyjádření Akreditační komise. AS UP na svém zasedání 2. 4. 2008 schválil změnu Statutu UP, která byla následně zaregistrována na MŠMT 11. 4. 2008.

-red-, -jak-

Písečné duny v Uměleckém centru UP

■ Skupinu „La Vitamine“ senegalského choreografa L. Gueye uvedlo 24. 11. Divadlo K3 v obnovené repríze představení DUNY. Taneční projekt v duchu současného moderního tance inspirovaný příběhem pouštních písečných dun byl poprvé představen letos v dubnu v Praze a v repríze také v Českých Budějovicích; ve své nové podobě bylo představení k vidění také v brněnském HaDivadle. Inspiraci nachází ve fascinujícím příběhu dun uprostřed pouště, kde vše má své místo a zároveň prochází neustálou proměnou. Tak jako v poušti, tak i v představení se rytmy a pohyb střídají jako voda, země, vzduch a oheň...

-red-, foto -tj-

Absolventi PŘF UP z roku 1958 se opět sjeli do Olomouce na „zlatou promoci“

■ Přes tři desítky absolventů Přírodovědecké fakulty UP si 26. 11. po půlstoletí zopakovali slavnostní akt ukončení studia. Takzvanou „zlatou promoci“ uspořádala fakulta již druhým rokem; loni se jí zúčastnilo kolem 60 bývalých studentů, kteří byli před 50 lety vůbec prvními absolventy olomoucké přírodovědy. Jak připomněl děkan PŘF UP prof. J. Ševčík, obdobně jako před rokem měli organizátoři plné ruce práce s vyhledáváním absolventů. Pátrání po nich mnohdy připomínalo detektivku, neboť fakulta neměla k dispozici údaje o jejich bydlišti. Většinu osobních materiálů absolventů totiž před jedenácti lety zničila povodeň. *S hledáním kontaktů nám pomohli spolužáci. Protože ale podstatná část absolventů z roku 1958 byli posluchači dálkového studia starších ročníků narození, mezi sebou se příliš neznali a povědomí o nich neměli ani studenti denního studia. Řadu z nich jsme vůbec nenašli, nebo již zemřeli. Proto byl letos počet účastníků nižší, vysvětlila D. Petřelová z PŘF UP.*

ty dětského věku, kteří jsou vůbec nejmladšími vysokoškoláky v tuzemsku.

-mš-, -red-, foto -tj-

„Zlatá promoce“ má mimo jiné přispět k vytvoření úzké vazby mezi vysokou školou a jejími absolventy. Loňský první ročník ukázal, že nápad se absolventům i jejich příbuzným líbí. *Loni měla Zlatá promoce velký úspěch. S mnohými účastníky se stále setkáváme, případně si píšeme, podotkla D. Petřelová. Letošní promoce, na kterou se sjeli účastníci z celé České republiky, proběhla v Regionálním centru Olomouc, kde absolventům předal diplomy rektor UP prof. L. Dvořák.*

Na Přírodovědecké fakultě UP tak v letošním roce promovali či budou promovat hned tři generace posluchačů. Kromě „zlatých“ jubilantů a posluchačů řádného studia čeká promoce v polovině prosince i účastníky Univerzi-

Pocta studentům prostřednictvím volejbalového turnaje

■ Mezinárodní den studentstva uctili také ti vysokoškolští posluchači, kteří se zúčastnili tradičního *Mezinárodního volejbalového turnaje smíšených družstev*. Jeho 48. ročník uspořádalo 19. 11. ve Sportovní hale UP Akademik sport centrum UP.

Vysoká sportovní úroveň a bojovnost provázela všechna utkání, a to za hlasité podpory přítomných fanoušků. Vítězem turnaje, nad jehož konáním převzal záštitu rektor UP prof. L. Dvořák, se stala VŠB Ostrava před druhou PŘF UP; třetí se umístil tým FTK UP. Všechna úspěšná družstva obdržela diplomy, poháry a věcné ceny.

-ao-, -map-

Oblastní soutěž TeamGym: studenti olomoucké univerzity vybojovali zlato

■ Posluchači Univerzity Palackého získali 22. 11. zlatou medaili v oblastní soutěži v TeamGym. V olomoucké tělocvičně Dukly zvítězili ve kategorii dorost a dospělí nad 16 let, a zajistili si tak postup do oblastního přeboru, který se uskuteční 13. 12. v Brně.

Gymnastická soutěž TeamGym vznikla na půdě Evropské gymnastické federace UEG v roce 1994, tehdy ještě pod názvem Euroteam. Jedná se o novou soutěžní formu gymnastiky, která je určena jak pro družstva žen a mužů, tak pro družstva smíšená. Od roku 1995 zaznamenává TeamGym dynamický rozvoj ve všech evropských zemích.

-map-, foto -lak-

◀ *Vítězové z UP: zleva RNDr. J. Nitka a soutěžící J. Ledvína, D. Večerková, J. Pavlík, P. Daňa, M. Maťo, J. Vejrosta a vedoucí skupiny Mgr. M. Nováková, dole zleva P. Sedlaříková, L. Richterová*

Rada vysokých škol vyzvala k navýšení rozpočtu VŠ

■ V Praze se 20. 11. konal 9. sněm Rady vysokých škol, který měl na programu projednání zprávy o činnosti předsednictva RVŠ za období květen–listopad 2008 a bilanční a hodnotící zprávy o činnosti RVŠ, informace o výběrovém řízení na Rozvojové projekty VVŠ pro rok 2009 a o výběrovém řízení FRVŠ 2009. Dalším tématem byl rozpočet vysokých škol na rok 2009, k němuž bylo přijato následující usnesení:

Sněm Rady vysokých škol upozorňuje na velmi nepříznivý trend několikaletého vývoje financování vysokých škol, kdy mimo jiné trvale klesá reálná hodnota prostředků na studenta.

Sněm Rady vysokých škol se proto obrací se zásadní vyzvou na ministra školství, mládeže a tělovýchovy, Poslaneckou sněmovnu Parlamentu České republiky a vládu České republiky, aby právě zmíněné znepokojující situaci věnovali patřičnou pozornost a učinili vše potřebné k její nápravě, tj. navýšili rozpočet vysokých škol.

Zdroj: <http://www.radavs.cz/index.php>

-red-

O čem jednal Akademický senát UP

■ Senátoři AS UP se v průběhu svého jednání dne 19. 11. zabývali těmito tématy:

* **AFO 2009** – Krátké shrnutí průběhu festivalu v roce 2008 s informací, v jaké fázi příprav se nachází nadcházející ročník, podal dr. P. Bilík (FF UP), ředitel přehlídky. Po prezentaci materiálů Vize a proměny AFO 2007–2009 dr. P. Bilík zmínil, že problémovější stále zůstává oblast prostorových a technických možností festivalu a nedostatečné zapojení pracovišť UP do festivalového dění. *Mohu v tuto chvíli říci: Dostali jsme slibu, AFO je samořinancovatelné*, řekl dr. P. Bilík k finanční bilanci přehlídky. Rektor UP prof. L. Dvořák vzpomněl v této souvislosti na dobu, kdy organizaci festivalu tento tým přebíral. *O budoucnosti přehlídky s letitou tradicí tehdy mnozí pochybovali. Chci všem, kteří se na AFU 2008 podíleli, poděkovat*, řekl rektor UP.

* **Návrh Řádu habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem na UP** komentovaný prof. J. Ulrichovou, prorektorkou pro záležitosti vědy a výzkumu UP, a **Návrh změny Řádu přijímacího řízení na UP** komentovaný prof. M. Chráskou, prorektorem pro záležitosti studia a studentů UP, Akademický senát schválil.

* Rektor UP prof. L. Dvořák prezentoval **metodiku dělení příspěvku a dotací UP z MŠMT ČR za rok 2008**. Uvedený materiál měl nedávno zvolenému AS UP především přiblížit postupné mechanismy dělení financí v rámci univerzity. Rektor UP v této souvislosti pak dodal, že stále není jasné, zda se rozpočet vysokých škol podaří navýšit. AS UP vzal prezentovaný dokument na vědomí.

* Prof. E. Weigl, prorektor pro záležitosti rozvoje a výstavby UP, informoval AS UP o **Investičním pro-**

gramu UP na období let 2009–2015. Podle jeho informací investiční požadavky UP činí ze státního rozpočtu 2,723 mld., z projektů v rámci EU 6,976 mld., z vlastních zdrojů 275 mil. korun (více viz Kolegium rektora UP, ŽUP č. 9). Prorektor E. Weigel však v této souvislosti upozornil na problém, jenž by vyvstal v případě, podaří-li se investiční záměry UP realizovat. Měl tím na mysli nedostatečné personální zabezpečení odboru rozvoje a výstavby UP. AS UP vzal informace na vědomí.

* Informace související s **průběžnou zprávou o hospodaření SKM UP k 30. 9. 2008** podala Ing. B. Pirklová, ředitelka SKM UP. AS UP předloženou zprávu schválil s tím, že v následném usnesení požádal, aby byly dodržovány procedurální kroky i v souvislosti s předkládaním podkladových materiálů SKM UP. V návaznosti na nezodpovězené otázky, týkající se nákupu potravin do Menzy UP, přijal AS UP také usnesení, v němž uložil rektorovi UP, aby prostřednictvím oddělení interního auditu a kontroly UP prošetřil způsob nákupu potravin do Menzy UP.

* **Volby do Kolejni rady pro akademický rok 2008/2009**. Podle JUDr. M. Hodulíka proběhly volby do KR v souladu s Řádem VŠK v termínu do 20. 10. 2008. *V řádných volbách se podařilo zvolit zástupce devíti kolejni zařízení z patnácti. Tímto je Kolejni rada usnášenis schopná. Je však nutné konstatovat, že účast na volbách se dá hodnotit jako minimální*, napsal ve své zprávě JUDr. M. Hodulík, který v průběhu jednání AS UP dodal, že určitý podíl na této situaci má ztráta zájmu o koleje. Ta podle něj vznikla v návaznosti na změnu financování spojenou se zdražením. Jiný názor na celkovou situaci má ředitelka SKM UP Ing. B. Pirklová, která proti postupu při organizaci a průběhu voleb KR – konkrétně na koleji B. Václavka (blok A i C), koleji generála Svobody (blok B) a koleji Chválkovice – podala námítku. Ta se vztahuje i k průběhu a organizaci dalších doplňkových voleb. Vedení SKM UP je přesvědčeno, že volby do Kolejni rady nebyly organizovány v souladu s hlavní normou UP. I touto problematikou se bude v příštích dnech zabývat oddělení interního auditu a kontroly UP.

Zvolení členové KR pro ak. rok 2008/2009:

JUDr. M. Hodulík – koleji B Václavka A, I. Hambálek – koleji B Václavka C, O. Šír – koleji Chválkovice, J. Kováčová – koleji G. Svobody B, Bc. L. Toman – koleji M. Kudeřiková, Mgr. J. Hátle – koleji Šmeralova, H. Žáková – koleji Neředin I., R. Ilčík – koleji Neředin II, F. Látal – koleji J. L. Fischera B.

Následují jednání AS UP se uskuteční 17. 12. 2008 v zasedací místnosti FF UP.

-map-

AFO 2009 má svou vizuální podobu

■ Pro druhé kolo veřejné soutěže na jednotnou vizuální podobu festivalu AFO 2009, které proběhlo 8.10. v pražském kině Bio Oko, byly z celkem 107 zaslaných návrhů vybrány čtyři, u nichž porota ocenila obzvláště netradiční uchopení zadání a profesionální vypracování návrhů. Účastníci měli za úkol osobně prezentovat jednotlivé prvky vizuální podoby festivalu, tj. web design, obálku katalogu, propagační předměty apod. Vítězem se stalo pražské studio ReDesign (www.redesign.cz), které zároveň obdrželo finanční odměnu ve výši 50 000 Kč.

Na designu se pracovalo během léta, zvolili jsme poměrně pracnou mozaiku obrázků, které volně ilustrují dané téma, komentují na svých webových stránkách vítězný koncept autorů.

Rozsah soutěže i její kvalita svědčí o stoupajícím povědomí o našem festivalu. Do finálního výběru se dostaly pouze technicky i invenčně velmi vyspělé návrhy a po dlouhém rozhodování byl vybrán ten, jenž v sobě má nejsilnější vizuální dynamiku a za sebou špičkové grafické studio nabízející nové možnosti spolupráce, zhodnotil průběh soutěže ředitel festivalu AFO Mgr. P. Bilík, Ph.D.

Vzhledem k celkovému počtu návrhů se organizátoři rozhodli uspořádat během festivalu AFO 2009 jejich celistvou prezentaci.

-md-, -red-

▲ Z cyklu přednášek o židovské kultuře, pořádného Centrem judaistických studií při Katedře germanistiky FF UP, bylo vystoupení dr. M. Frankla na téma **Průběh a důsledky tzv. „křesťalové noci“ v Sudetech**, které se uskutečnilo 11. 11. v přednáškovém sále na tř. 1. Máje.

-red-, foto -tj-

Mezinárodní konference ošetrovatelství

■ Sociokulturní kontexty v ošetrovatelství; současná profese sestry; etika, právo, politika a ekonomika v ošetrovatelství; rodová diferenciacie – gender v ošetrovatelství; e-vzdělávání; klinické ošetrovatelství – těmito tématy se věnovaly jednotlivé sekce v pořadí 6. mezinárodní vědecké konference ošetrovatelství, která proběhla pod záštitou Americké ambasády v Praze v olomouckém Domě armády ve dnech 4.–11. 11. Jejimi hlavními pořadateli byly: Ústav ošetrovatelství a Ústav porodní asistence FZV UP, Ústav ošetrovatelství JLF UK Martin, Vojenská nemocnice, FNO a Střední a vyšší odborná škola zdravotnická Olomouc; dvoudenní setkání podpořil také Projektový servis UP. Bezmála 140 účastníků reprezentovalo celkem šest zemí – kromě účastníků z ČR tradičně přijeli kolegyně a kolegové ze Slovenska, Německa a Finska, poprvé se účastnilo Rumunsko a Lotyšsko. Na konferenci, jejíž vědecký výbor tvořili odborníci ze tří zastoupených zemí, odeznělo celkem 71 příspěvků v devíti sekcích a třinácti přednáškových blocích; proběhl také jeden workshop a kulatý stůl.

Konferenci otevřel tradiční slavnostní ceremoniál ocenění těch, které nominovaly pořadatelské organizace. Oceněnými letos byly N. Tomčíková – odborná učitelka zdravotnické školy ve Svitavách, nominovaná Ústavem ošetrovatelství FZV UP za statečnost a profesionalitu při záchranných pracích v havarovaném rychlíku u Studénky, kterým sama cestovala; doc. Z. Fetisovová, Ph.D., donedávna přednostka Ústavu nelékařských studijních oborů na JLF UK, nominována Ústavem ošetrovatelství JLF UK Martin za významné zásluhy o rozvoj oboru ošetrovatelství na Slovensku a na JLF UK; dále byly oceněny za celoživotní práci v oboru ošetrovatelství M. Hartlová, B. Šolcová, S. Čtvrtliková, L. Konšacká a L. Hejtmánová. oceněným zazpíval komorní smíšený sbor Ateneo pod vedením doc. P. Režného.

Výstupy z jednání v jednotlivých sekcích v podobě závěrů a doporučení se týkaly problematiky dvojkojnosti ve sféře sociálně-zdravotní politiky v ČR, syndromu vyhoření v ošetrovatelství a pracovních podmínek sester, vytváření image oboru a profese jako přísně

nediskriminační, diskutovány byly rovněž otázky adaptability člověka na některé léčebné výkony a další.

Účastníci z Německa představili podrobné metodiku i software pro případovou výuku – pro pregraduální i postgraduální vzdělávání sester skrze případové anamnézy z klinické praxe. Metodika bude realizována a rozvíjena také na Ústavu ošetrovatelství FZV UP.

Příspěvky přihlášené na konferenci, které prošly recenzí, jsou uvedeny v neperiodické recenzované publikaci, kterou lze zakoupit na Ústavu ošetrovatelství (Kol. autorů: *Sociokulturní – právní, ekonomické a politické determinanty v ošetrovatelství v porodní asistenci*. Ed. Kudlová, P. Olomouc: VUP,

2008. ISBN 978-80-244-2105-6).

Další mezinárodní konference ošetrovatelství se bude v roce 2009 konat v květnu na partnerském pracovišti JLF UK v Martine (SR), do Olomouce se vrátí až v roce 2010.

-mš-, -red-, foto -tj-

Ruský pěvecký sbor s pestrým repertoárem na UP

■ V posledním listopadovém týdnu vystoupil v aule Filozofické fakulty UP *Gloria Chamber Choir*, komorní pěvecký sbor z ruské Kostromy.

Repertoár ruského komorního pěveckého tělesa, které vzniklo v roce 1993 a které sestává ze studentů a pedagogů Kostromské státní univerzity, je skutečně pestrý. *Gloria Chamber Choir* interpretuje pod taktovkou prof. M. Zhulyabiny díla zasahující do oblasti ruské a evropské duchovní hudby, ruské lidové písně, klasické i moderní sborové skladby, a to v různých světových jazycích. Od počátku své existence rozvíjí tento sbor bohatou koncertní činnost, představil se na festivalech a soutěžích v Rusku, Německu, Francii, Holandsku, Itálii ad. V roce 1999 zpíval při svatě mši v Chrámě svatého Petra ve Vatikánu pro papeže Jana Pavla II.

Koncert tohoto seskupení se v prostorách UP uskutečnil mj. díky spolupráci s vedením komorního smíšeného sboru Ateneo UP sbormistra doc. P. Režného.

-lan-, -map-

Létající univerzita/Latający uniwersytet

■ Už jste o ní slyšeli? Nezní ten název hravě? Ale co to vlastně znamená a co si představit pod tímto pojmem?

„Létající univerzita“ je projekt olomoucké polonistiky, který vznikl v letním semestru loňského školního roku. Za cíl si položil tři hlavní úkoly. Prvním z nich bylo oživit dění na polonistice v Olomouci. Prostřednictvím Létající univerzity chtěli tamní doktorandi propojit studium polonistiky s mimoškolními aktivitami stejného zaměření, především s filmovým a literárním děním týkajícím se polského jazyka v Olomouci.

Jako druhý cíl byla vytyčena spolupráce s polskými univerzitami a polskými organizacemi u nás. Pro tuto spolupráci bylo využito kontaktů získaných samotnými pracovníky polonistiky během studijních a pracovních pobytů v Polsku. Prvním společným projektem se stala práce nazvaná „Česko-polské stereotypy“. Čeští studenti uspořádali anketu na toto téma, dotazovali se 120 lidí na otázky typu: „Co se vám vybaví, když se řekne Polsko?“ „Jmenujte nějaké polské výrobky.“ „Kdo ze slavných Poláků vás teď napadá?“ a mnohé další. Na druhé straně hranic vytvořili studenti Katovické univerzity prezentaci na téma, co si myslí Poláci o nás. Na začátku dubna 2008 se společně čeští a polští studenti sešli na univerzitní půdě v Olomouci při diskusi nazvané „Česko-polské stereotypy aneb Od Jožina z bažin k Bolkovi a Lolkovi“, během níž si vyměnili poznatky svých bádání.

Třetím úkolem bylo informovat olomouckou veřejnost, ale především studenty polské filologie, o polských poradech v Olomouci. Dříve se „Létající univerzita“ na těchto akcích podílela jen příležitostně, ale dnes je už rovnocenným partnerem a v současné době je spoluorganizátorem přehlídky a semináře středoevropského filmu Centropa. Polonisté vymysleli pro letošní ročník téma „Magický realismus v polské kinematografii“, a díky tomu bylo v průběhu Centropy promítnuto deset veřejně přístupných filmů a dvě krátke zfilmované povídky vyhradně pro polonisty. Dále bylo uskutečněno sezení s předkladateli polské autorky O. Tokarczuk a zájemci také mohli navštívit výstavu polského komiksu.

Na programu „Létající univerzity“ jsou ovšem i ryze polonistické akce, jako byl třeba polonistický večírek. Další je pak chystán na březen.

A jak vlastně vznikl název „Létající univerzita“? Z počátku bylo názvu vytýkáno, že je nesrozumitelný. Češi sice název chápou spíše jako slovní hříčku, ale Poláci v něm nalézají i hlubší význam. Název přeložený do polštiny zní „Latający uniwersytet“, což byla během druhé světové války tajná škola, jejíž výuka probíhala v podzemí. Převzetím názvu chtěli polonisté připomenout raritu polského školství.

K. Čermáková, studentka FF UP

**Klenoty Olomouckého kraje
na Katedře biologie PdF UP**

Ne, nejedná se o pravé klenotnické šperky uzamčené v pancéřových vitrínách. Jde o název další z řady výstav s přírodovědnou tematikou, které Katedra biologie pořádá. Po výstavách o kořeni, paleontologii a historii výuky přírodopisu přišlo na řadu další téma – botanika, tedy rostliny. A nejde o rostliny ledajaké. Na barevných fotografiích je zachyceno téměř 130 druhů vzácných a ohrožených rostlin olomouckého kraje. Některé z nich se vyskytují jen na jediném, nebo na několika málo místech našeho regionu nebo i celé republiky. Převážně to bývá v přírodních rezervacích, kam je vstup zakázán, nebo v málo přístupných lokalitách dosud nepřilíhly narušených člověkem. Většina z těchto rostlin je zákonem chráněna a všechny jsou zařazeny do tzv. červených seznamů ohrožených druhů. Jde tedy o skutečné klenoty naší přírody.

Na této výstavě si je ovšem můžeme prohlédnout zblízka, aniž bychom ohrozili jejich existenci. Můžeme tak spatřit téměř 20 druhů našich orchidejí (vstavačovitých), zvonek jesenický, což je endemit, který nikde jinde na světě neroste, matiznu bahenní (vyskytuje se na jediném místě v České republice u Hrdiborčic), potočnicki drobnolistou, starček bažinný, sítinu tmavou, vzácné druhy mochen, lýkovec vonný a další botanické vzácnosti.

▲ Rašící kaprad ostěnkátá

Všechny rostliny jsou zachyceny v květu, takže nemusíte jezdit na místa jejich výskytu během celého roku. Fotografie jsou navíc vynikající kvality a dostatečně rozměrné na to, abychom si mohli všimnout detailů a zvláštností u jednotlivých druhů rostlin. Jediná věc chybí k úplnému dojmu – jejich vůně.

Většina fotografií je opatřena doprovodnými odbornými texty, takže se návštěvník dozví spoustu zajímavostí o těchto vzácných a chráněných rostlinách, počínaje jejich biologií, informacemi o stanovištích, na nichž rostou, jejich rozšířením, až po problematiku ohrožení a nezbytné ochrany jednotlivých druhů.

Fotografie zapůjčila olomoucká základní organizace Českého svazu ochránců přírody Sagittaria, jejíž členové jsou autory většiny snímků a s níž Katedra biologie dlouhodobě spolupracuje. O přípravu výstavy, textovou část, vlastní instalaci a další se postarali pedagogové katedry. Finanční náklady na realizaci výstavy tak byly zanedbatelné.

Téma je nejen zajímavé, ale lze jej využít i v rámci výuky celé řady předmětů denního i dalších typů studia (např. botanika, ekologie, ochrana přírody, environmentální výchova).

Výstava však byla připravena nejen pro posluchače naší fakulty, ale i pro žáky a studenty všech typů škol našeho regionu a také pro širokou veřejnost. Je umístěna na Katedře biologie ve druhém patře budovy na Purkrabské 2. Můžete ji navštívit v době běžného provozu, tj. od pondělí do pátku od 8 do 17 hodin. Na požádání je možné zabezpečit i odborný výklad (bližší informace na tel. čísle 585 635 192). Vstup je zdarma.

Výstava potrvá až do 18. 2. 2009.

RNDr. V. Tlusták, CSc., PdF UP, foto M. Krátký

Upozornění redakce Žurnálu UP

Upozorňujeme autory i čtenáře, že do konce roku 2008 vyjdou už pouze dvě čísla Žurnálu UP, a to 12. 12. (č. 11) a 19. 12. (č. 12).

RNDr. V. Pavel, Ph.D., se před časem stal prvním českým zoologem, který se účastnil výzkumného projektu na ostrově Jamese Rosse v Antarktidě. Patnáctičlenný tým, jenž se mj. zabýval a zabývá geologickým průzkumem, stavem ozónu či problematikou UV záření v oblasti Antarktidy, tehdy strávil na České polární stanici G. J. Mendela polární letní sezónu v měsících lednu a únoru 2008. RNDr. V. Pavel se v tamním prostředí věnoval výzkumu ptáků a savců. Rok poté v práci na projektu pokračuje: s kolegou doc. K. Weidingerem s pracoviště Ornitologické laboratoře PřF UP 3. 12. odletěl s několika přestupy do Punta Arenas v jižním Chile, odkud 8. 12. vyplouvá ledoborec Oscar Viel směr Antarktida – Chilská stanice O'Higgins. Na základnu se poté oba dopraví vrtulníkem a pokud celá cesta proběhne podle plánu, měli by být na místě mezi 13.–15. 12. Zpáteční cesta je naplánována po polovině února 2009.

Těsně před začátkem další dlouhé cesty jsme se RNDr. V. Pavla zeptali:

Jaký je cíl vašeho pobytu v Antarktidě a jak jste se na expedici připravovali?

Jak jsem se již zmiňoval po návratu z předchozí expedice, projekt, kterého se v Antarktidě účastním, je plánovaný na čtyři sezóny. Finálním výsledkem by měla být detailnější studie avifauny v okolí České stanice na ostrově Jamese Rosse s důrazem na výzkum kolonie rybaků jižních přímo u stanice. Po loňských zkušenostech, kdy rybáci bohužel ukončili hnízdění před mým příjezdem, jsme tentokrát udělali vše pro to, abychom se na stanici dostali včas – podle plánu o měsíc dříve než loni, kolem 15. 12. Zároveň jsme s kolegou ornitologem, který se mnou tentokrát jede, připravili projekt, kdy budeme pomocí atrap vajec studovat antipredační adaptace rybaků jižních proti vizuálně se orientujícím hnízdním predátorům. Tento projekt je založený na testování schopností predátorů – chaluň antarktických – nalézt a vyplnit námi připravená umělá hnízda, a není tudíž tak kriticky závislý na přirozeném hnízdění rybaků v dané oblasti. Kromě toho samozřejmě poběží dál již započaté práce – například studium mumií a kosterních pozůstatků tuleňů v dané oblasti.

Příprava byla tentokrát snad ještě důkladnější než v minulém roce, už proto, že odjíždíme

s kolegou o měsíc dříve, než hlavní expedice. Kromě běžného zařizování, tj. doplnění osobního i ornitologického vybavení, zdravotní prohlídky apod., tak přibyla spousta povinností a nezbytností spojená s naším co nejbezpečnějším a nejpohodlnějším přežitím v Antarktidě. Asi tři až čtyři týdny budeme totiž v Antarktidě jen ve dvou, v nezprovozněné stanici. Spoustu času jsme v minulých týdnech strávili získáváním informací, jak si na místě zajistit energii, teplo, spojení se světem a další nezbytnosti. Všechno se to odehrávalo formou konzultací s lidmi, kteří těmto věcem rozumějí, případně je na stanici v minulých letech zajišťovali. S kolegou jsme si dělali poznámky, ptali se a snažili si zapamatovat, co se dá. Na tom, co jsme si zapamatovali a jak to budeme schopni v praxi použít, bude v příštích pár týdnech záviset minimálně naše pohodlné přežití v na nejnehostinnějším světadílu. A to se potom takové věci pamatují poměrně snadno...

Připravila -map-, foto archiv dr. V. Pavla (Pozn. red.: O výzkumném projektu jsme informovali v Žurnálu č. 28, ročník 17.)

Univerzita jako spojovník...

nabízející čtenářům plné znění textů vědeckých a odborných časopisů a dokumentů společenského a vědeckého zaměření se vztahem k oblasti střední, východní a jihovýchodní Evropy. Obsáhlá databáze zpřístupňuje texty jak z odborných periodik, tak z neperiodických publikací, a to včetně odkazů, anotací a referencí. Vydavatelství UP spolupracuje s touto databází od roku 2004 na základě uzavřených smluv. Z titulů vydávaných UP jsou v rámci on-line knihovny přístupná Studia theologica,

Historica – Sborník prací historických, Politologica a Studia Moravica, sdělila Žurnálu UP Mgr. L. Loutocká, garantka spolupráce za VUP. Jak dále uvedla, přístup do zmiňované databáze je placený, získané finance se přerozdělují mezi C.E.E.O.L. a vydavatele, v případě VUP jsou pak dále přerozdělovány redakčním radám svých zmíněných periodik.

Dokončení ze str. 1

Za podstatnou bych ale označila především diskusi na téma „Neprodejné publikace univerzit a vysokých škol“. Jedná se totiž o novodobý fenomén, který se zde objevil v návaznosti na dotace z Evropských strukturálních fondů. Publikace, které jsou podpořeny financemi z těchto fondů, se nesmí prodávat, přitom zákon o vydávání neperiodických publikací nám ukládá, abychom jednak posílali povinně výtisky na místa v zákoně citovaná a jednak, abychom dalším devatenácti jmenovaným knihovnám umožnili výtisk koupit. Tím se dostáváme do rozporu, který bychom rádi řešili, uvedla k jednomu z aktuálních problémů RNDr. H. Dziková.

Od čtvrtka 20. do soboty 22. 11. mohli účastníci veletrhu – kromě tradiční nabídky nakladatelů, vydavatelů, knihkupců i antikvářů – navštívit také řadu zajímavých kulturních pořadů. V návaznosti na jedno z témat čtyřdenního ročníku festivalu – „Československý rok 1968“ – proběhla pod stejnojmenným názvem beseda, kterou za účasti tehdejších akterů a historiků J. Šabaty, V. Šilhána, M. Kusého a M. Čermáka moderoval PhDr. P. Urbásek, ředitel Archivu UP (viz snímek). Dalšími debátami či autorským čtením byli přítomni např. prof. T. Halík, L. Procházková, B. Nesvadbová, prof. H. Illnerová či R. Vano. Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR zahájila v rámci doprovodného programu Libri Rok L. Braila, jehož 200. výročí narození při připadá na příští rok, a to komponovaným pořadem pod záštitou prof. L. Ludíkové, děkanky PdF UP.

M. Hronová, foto -tj-

Pozoruhodná studie z UP: antabus jako levný lék proti rakovině

Vůbec poprvé otiskl prestižní odborný časopis *Drug Discovery Today* článek vědců z olomoucké univerzity, když publikoval pozoruhodnou studii s názvem *The value of proteasome inhibition in cancer. Can the old drug, disulfiram, have a bright new future as a novel proteasome inhibitor?* Mgr. B. Cveka, Ph.D., vědeckého pracovníka Ústavu lékařské chemie a biochemie LF UP, a doc. Z. Dvořáka, Ph.D., vedoucího Katedry buněčné biologie a genetiky PFF UP (2008; 13(15-16): 716-22). Autoři v ní shrnují některé nové poznatky z oblasti nádorové terapie, zejména protinádorového působení starého léku proti alkoholismu disulfiram (známějšího pod jménem antabus). O tom, že jde o průlomovou práci, svědčí i její citace na farmaceutickém fóru (http://www.pharmacychoice.com/News/article.cfm?Article_ID=112822), kde je označována za převratnou novinku. *Výsledky snad budou znamenat naději pro spousty trpících a nemocných rakovinou nejen u nás, ale po celém světě, neboť svým novým pohledem přináší naději na levnou a účinnou léčbu*, podotkl v této souvislosti doc. Z. Dvořák.

O tom, jaké jsou dosud známé účinky disulfiramu, a především o tom, jak nadějně jsou vyhlídky na jeho použití při léčbě zhoubných onemocnění v budoucnosti, jsme hovořili s Mgr. B. Cvekem, Ph.D.

Můžete shrnout dosavadní známé účinky disulfiramu?

Disulfiram byl původně vyvinut dánskou farmaceutickou firmou Medicinalco pro léčení parazitických onemocnění. Výzkumníci však v roce 1948 zjistili, když ho zkoušeli na sobě, že pokud se napili alkoholu, bylo jim nesmírně zle. Od té doby se tento lék používá v klinické praxi pro prevenci požití alkoholu u alkoholiků. Přesné vysvětlení mechanismu účinku disulfiramu bylo publikováno v roce 1982 v časopise *Science*. Disulfiram je levný lék téměř bez vedlejších účinků, který už užívaly statisíce, ne-li miliony pacientů. Je zajímavé, že ditiocarb, látka vznikající v těle pacientů z molekuly disulfiramu, byl na začátku 90. let velice nadějným lékem proti AIDS – v časopisech *Lancet* a *JAMA*, které v medicinském světě patří mezi ty nejprestižnější, vyšly závěry tří klinických studií s vynikajícími výsledky. Pak se ale z dosud nevysvětlitelných důvodů ukázalo v širší studii, že ditiocarb vůbec neúčinkuje; vysvětlit tuto historickou událost a vrátit ditiocarb do hry je jednou z mých ctížádostí.

Jaké konkrétní výsledky váš výzkum přinesl?

Výzkum není tvořen jen přinášením nových poznatků, nýbrž také vytvářením kontextů pro ty staré. Příkladem může být interpretace fotoefektu, kdy Einstein „pouze“ interpretoval tehdy už léta známé experimenty a získal za to Nobelovu cenu. Náš článek v *Drug Discovery Today* je podobného typu (na rozdíl od nedávno publikovaného článku v *Journal of Medicinal Chemistry*, kde se snažím spolu s týmem prof. Dou z Detroitu na základě experimentálních výsledků o vysvětlení podstaty molekulárního mechanismu protinádorového účinku disulfiramu). V zásadě shrnuje poznatky o protinádorové aktivitě disulfiramu, je-li ten podáván spolu s glukonátem měďnatým či zinečnatým. Disulfiram vytváří v těle reakci s těmito kovy komplexu a potlačuje nádor. V roce 2004 to bylo vyzkoušeno na pacientce s metastazujícím melanomem. Byla vyléčena. Pod hlavičkou amerického National Cancer Institute se dnes v Utahu rozjely klinické testy disulfiramu s glukonátem měďnatým pro všechny druhy primárních i sekundárních nádorů jater. To je nesmírně důležité zejména v tom kontextu, že nádory jater jsou velmi rozšířené

rakovinou v chudém světě, a proto především pro tento typ rakoviny potřebujeme levný a snadno dostupný lék.

Náš článek v *Drug Discovery Today* se zaměřuje na to, že disulfiram potlačuje rakovinu jakožto inhibitor proteasomu. Proteasom je součást buňky, která se soustřeďuje na likvidaci nepotřebných proteinů. Zjistilo se, že když tuhle věc v buňce na nějaký čas zastavíte, nádorové buňky to nepřežijí, zatímco zdravé ano. Americká firma Millenium Pharmaceuticals vyvinula první dosud klinicky používaný inhibitor proteasomu, lék známý jako Velcade, účinný proti mnohočetnému myelomu, a jen za rok 2007 vydělala přes 200 milionů dolarů čistého zisku na americkém trhu. Velcade je nyní testován na množství dalších nádorů a výsledky jsou často velmi slibné – dnes už je schválen např. jako lék proti „mantle cell lymphoma“. My tvrdíme, že disulfiram užívaný s potravními doplňky, obsahujícími měď či zinek, dokáže také zastavit proteasom (to už dokázal prof. Dou ve svých skvělých článcích v *Cancer Research*), ale trochu jiným způsobem. Moje hypotéza, jak to přesně je, je nyní testována v Kalifornii na slavném Caltechu (dlouhodobě patří mezi 10 nejlepších vysokých škol na světě).

Je možné tuto hypotézu nějak jednoduše formulovat?

Proteasom si můžete představit jako popelnicí s „tělem“ a „víkem“. „Víko“ slouží k rozpoznávání proteinů, které mají být rozloženy, a v „těle“ pak probíhá samotný rozklad. Druhou stranou popelnice pak vychází jakýsi „šrot“, který z proteinu zbyl. Jestliže má být protein degradován proteasomem, musí být nejdříve označen určitým řetězcem, který slouží jako poznávací značka. Jakmile proteasom daný protein „pozná“ a „chytí“, potřebuje značku zase odstranit, aby mohl být protein dopraven do „těla“. V roce 2002 vyšly v časopise *Science* dva články týmu prof. Deshaiese z Caltechu o důležité součásti víka, která je zcela nezbytná pro činnost proteasomu a jejíž aktivní místo se nazývá tzv. JAMM doména. JAMM doména, která obsahuje zinek, je odpovědná právě za odstranění značky.

Velcade a další inhibitory proteasomu jsou schopny blokovat činnost „těla“, naopak blokovat víko prostřednictvím inhibice JAMM domény je úplně nová a, aspoň podle firmy Millenium Pharmaceuticals, která publikovala článek na toto

Mgr. B. Cvek, Ph.D., původně anorganický chemik (Ph.D. u prof. Pastorka na Katedře anorganické chemie PFF), zabývající se syntézou a vlastnostmi dithio-

karbamátů nikelnatých. Zájem o vysvětlení klíčové biologické aktivity dithiokarbamátů (jejich schopnost inhibovat tzv. jaderný faktor-κB je známa od roku 1992, kdy byla poprvé publikována v přelomovém článku v *Journal of Experimental Medicine*) jej dovedl až do oblasti buněčné signalizace a molekulární medicíny. Je vědeckým pracovníkem Ústavu lékařské chemie a biochemie LF UP, na UP přednáší Lékařskou chemii v českém i anglickém programu.

Více viz <http://network.nature.com/people/disulfiram/profile>.

Doc. Z. Dvořák, Ph.D., absolvent Přírodovědecké a Lékařské fakulty UP (Mgr. – Analytická chemie, Ph.D. – Lékařská chemie a biochemie). Vede Katedru buněčné biologie a genetiky PFF UP, vědecky pracuje v oboru molekulární toxikologie, molekulární farmakologie, lékových interakcí

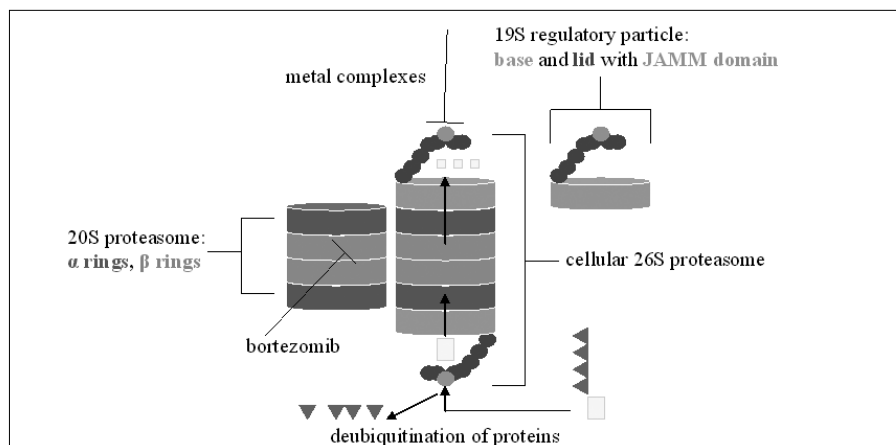
aterní patofyziologie a regulace enzymů metabolizujících léčiva. Je autorem 54 vědeckých prací, citovanost dle Web Of Science 165. Na UP přednášel biochemii pro studenty Všeobecného lékařství (anglický směr) a nyní, po přechodu na PFF, se připravuje na přednášení pro studenty oboru Buněčná biologie, event. jiných biologických oborů. Vede dva postgraduální studenty.

téma v časopise *Molecular Cancer Therapeutics* minulý rok, velmi nadějná strategie léčby rakoviny. Podle mé hypotézy jsou komplexy kovů s disulfiramem schopny právě inhibovat JAMM doménu přesně definovaným mechanismem, který jsem sám vymyslel. A právě to, zda mám pravdu, se nyní testuje na Caltechu u prof. Deshaiese.

Na co se v této souvislosti chystáte zaměřit ve své další výzkumné práci?

Dodnes se neví, proč vlastně zastavením funkce proteasomu zabijete právě a pouze rakovinnou buňku. Když Julian Adams poprvé přišel s myšlenkou (asi v roce 1995), že vyzkouší tento přístup v medicíně, byl jednohlasně prohlášen za blázná, protože nikdo nevěřil, že by blokování funkce proteasomu mohla nějaká buňka přežít. Na zodpovězení této otázky dlouho pracuje tým prof. Andersona z Harvard Medical School, s nímž jsem v kontaktu a s nímž chci rozvinout další spolupráci. Kromě vysvětlení toho, co komplexy disulfiramu s kovy v buňce vlastně dělají, bude určitě velmi důležité dostat disulfiram s pomocí amerického National Cancer Institute a dalších organizací (jako je třeba Wellcome Trust) do kliniky, aby mohl začít léčit pacienty. Díky Bohu využítí starých léků pro nové aplikace se dnes stává v USA důležitým tématem – svědčí o tom, podle mne přelomový, článek prof. Sullivana z Johns Hopkins University v *Nature* z loňského srpna. Naprosto zásadní aspekt celého výzkumu z mého pohledu je – a zde se ukazuje i právní dimenze celého „hnutí za staré léky“ – to, aby se disulfiram dostal do protinádorové terapie jako lék opravdu levný, dostupný všem nemocným bez překážek. Spolu s MUDr. P. Kratochvílem se pokoušíme na Urologické klinice Fakultní nemocnice rozjet v blízké budoucnosti první klinické testy této terapie v Evropě.

Připravila V. Mazochová

▲ „Tělo“ proteasomu (20S proteasom), složené z α- a β-prstenců, je vlevo. V lidské buňce existuje proteasom ale pouze s „víkem“ (malůvka vpravo) či s oběma „víky“ na obou koncích (26S proteasom, malůvka uprostřed). Světlo označená JAMM doména slouží k odstranění poznávací značky (trojúhelníčky) na proteinu (čtvereček) určeném k degradaci, což je proces označovaný jako „deubikvitinace“. Protein po průchodu „tělem“ proteasomu je rozložen na kousky, nemůže ovšem vejít do těla, je-li JAMM doména blokována komplexy kovů. Bortezomib (velcade) naopak blokuje „tělo“ samotné.

Černobílá verze obrázku z článku Mgr. B. Cveka, Ph.D., v *Journal of Medicinal Chemistry*, který vyšel teprve před pár týdny (ve spolupráci s Barbara Ann Karmanos Cancer Institute v Detroitu).

INFORMACE, OZNÁMENÍ, POZVÁNKY

EUTIS, o. p. s., ve spolupráci s Eurocentrem Olomouc, informačním střediskem EUROPE DIRECT Olomouc a Katedrou politologie a evropských studií FF UP pořádá

besedu na téma

Konflikt v Gruzii

a jeho vliv na vztahy EU–Rusko,
která se uskuteční 9. 12. na Katedře politologie
a evropských studií (učebna 224) od 15.30 hod.

Na besedě vystoupí M. Židková (KPES) a M. Thim (ředitel Výzkumného centra, Asociace pro mezinárodní otázky).

Účast je třeba potvrdit nejpozději do 8. 12. na adrese europedirect@mmol.cz.

Zkušební přístup do databáze The Biomedical & Life Sciences Collection

Producent Henry Stewart Talks zpřístupnil pro UP novou unikátní databázi The Biomedical & Life Sciences Collection. Databáze obsahuje přes 800 animovaných audiovizuálních přednášek z biomedicíny a přírodovědy, které připravili přední světoví odborníci. Každá z přednášek je doplněna o pracovní materiál v pdf formátu, který mohou využít studenti pro své poznámky.

Přístup do databáze: <http://www.hstalks.com/access>. Přihlašovací jméno a heslo získáte na tel. 1722 nebo 1744, případně e-mailem na bis@upol.cz. Přístup potrvá do 30. 12. 2008.

Projekty CEEPUS na akademický rok 2009/2010

CEEPUS nyní umožňuje spolupráci v těchto zemích: Albánie, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Černá Hora, Česká republika, Chorvatsko, Maďarsko, Makedonie, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Srbsko, spolupracuje též Pristina-Kosovo.

**Termín k podávání projektů síti univerzit
na příští akademický rok je 15. leden.**

Kontaktní adresa: RNDr. J. Nováková, Dům zahraničních služeb MŠMT ČR, Senovážné náměstí 26, Praha 1, e-mail: ceepus@dzs.cz.
Další informace: www.ceepus.info.

Katedra germanistiky FF UP zve všechny své členy, studenty a přátele, jakož i zvědavce na

Germanistický materialistický večírek, který se koná

ve středu 10. 12. 2008 od 19.00 hod. v U-Klubu.
Náročný program vyvrcholí aukcí o hodnotné předměty. Vstupné: 30 Kč s maskou (ve zlatě a kůži), 50 Kč bez masky.

KREV JE ŽIVOT!

Každý člověk za svůj život
dostane v průměru
6× krevní transfúzi
a 14× lék připravený z krve.

**Staňte se novým
bezprspěvkovým dárceem krve
s Přírodovědeckou fakultou**

Odběr krve s PiF

se koná v Transfúzní stanici FNO,
ul. I. P. Pavlova

**11. prosince 2008
od 7.30 do 15.30 hodin.**

Kdo může darovat krev?

Každý zdravý člověk – bližší informace naleznete na www.upol.cz/fakulty/prf/aktualni-sdeleni-prf.

Jako poděkování za odběr krve obdrží v tento den každý dárce (zaměstnanec PiF, student, rodinný příslušník, absolvent PiF) drobný dátek.

**Poděkování patří všem,
kteří se aktivně zúčastní a zúčastňují.**

STUDENTSKÁ RUBRIKA

ESN UP Olomouc uspořádalo „Národní prezentace“

Jaké jsou zvyky, tradice, kuchyně nejenom v Portugalsku, Turecku nebo ve Francii se mohli ve čtvrtek 27. 11. pod taktovkou studentské organizace Erasmus Student Network (ESN) UP Olomouc dozvědět jak čeští, tak zahraniční studenti i „nestudenti“. Národní prezentace se konaly ve filmovém sále v Uměleckém centru UP a pro diváky si je připravili odborníci na slovo vzati – sami představitelé všech těchto výše jmenovaných národů.

Večer odstartovala turecká skupinka studentů svým videem, ve kterém představili svoji zemi. Tím v podstatě navázali na středně věčírek, který proběhl v jejich režii v klubu Belmondo. Největší zastoupení mezi Erasmus studenty mají letos Portugalci, což bylo znát na jejich perfektně připravené prezentaci. Kromě videa nám také zazpívali duet a předvedli typický národní tanec (na snímku), do kterého se zapojili i ostatní. V pátek Portugalci pokračovali v prezentaci své země koncertem v Abrakadabar. Polští studenti si připravili kvíz pro jednoho reprezentanta z každé země, aby zjistili, jaké jsou znalosti o jejich národu. Překvapivě nejvíce bodů za správné odpovědi získala studentka z USA. V prezentaci pokračovala Francie, která zahájila své vystoupení národní hymnou. Ve své vtipně podané prezentaci neopomněli francouzští studenti zmínit „uvolněný“ proslov prezidenta Sarkozyho po sklence vína. Belgičané nás ujistili o tom, že u nich je vlastně všechno „beautiful“. Španěle ve svém videu vyzpovídali ostatní Erasmus studenty, kteří se snažili vzpomenout si na známé osobnosti, národní speciality nebo španělské fráze. Večer zakončila studentka z Holandska, která reprezentovala svoji zemi

jediná. I když je původem z Mexika, dokázala o nizo- zemských tradicích vyprávět dvacet minut.

Národní prezentace se setkala s velkým ohlasem a je tedy jasné, že se v podobném duchu uskuteční i v příštím semestru. Všichni jste už teď předem samozřejmě zváni.

E. Čížková, foto archiv ESN

PROJEKTOVÝ SERVIS

Nové výzvy v 7. rámcovém programu EU

Dne 19. 11. 2008 bylo zveřejněno 16 nových výzev 7. rámcového programu EU, specifických programů Myšlenky, Spolupráce, Lidé a Euratom.

Specifický program Myšlenky 7. RP – tři nové výzvy:

Číslo výzvy: ERC-2009-AdG_20090506; **Oblast podpory:** Vědy o životě; Termín uzavření výzvy: **6. května 2009**; Rozpočet na výzvu: 489 538 000 €; Více informací o výzvě http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7DetailsCallPage&call_id=188.

Číslo výzvy: ERC-2009-AdG_20090415; **Oblast podpory:** Společenské a humanitní vědy; Termín uzavření výzvy: **15. dubna 2009**; Rozpočet na výzvu: 489 538 000 €; Více informací o výzvě: http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7DetailsCallPage&call_id=187.

Číslo výzvy: ERC-2009-AdG_20090325; **Oblast podpory:** Fyzikální vědy a inženýrství; Termín uzavření výzvy: **25. března 2009**; Rozpočet na výzvu: 489 538 000 €; Více informací o výzvě: http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7DetailsCallPage&call_id=184.

Specifický program Spolupráce 7. RP – 11 nových výzev:

Číslo výzvy: FP7-ICT-2009-C (1. deadline: 20. 1. 2009); FP7-ICT-ENERGY-2009-1 (deadline: 31. 3. 2009); FP7-ICT-2009-4 (deadline: 1. 4. 2009); FP7-ERANET-2009-RTD (deadline: 21. 4. 2009); FP7-NMP-ENV-2009 (deadline: 31. 3. 2009); FP7-NMP-2009-Mapping (deadline: 31. 3. 2009); FP7-NMP-2009-EU-Russia (deadline: 31. 3. 2009); FP7-NMP-2009-CSA-3 (deadline: 31. 3. 2009); FP7-NMP-2009-SME-3 (1. deadline: 17. 2. 2009); FP7-NMP-2009-SMALL-3 (1. deadline: 17. 2. 2009); FP7-NMP-2009-LARGE-3 (1. deadline: 17. 2. 2009).

Oblasti podpory: Energie, informační a komunikační technologie, životní prostředí (včetně klimatických změn), potraviny, zemědělství a rybolov, biotechnologie, zdraví, nanovědy, nanotechnologie, materiály a nové výrobní technologie, socio-ekonomické a humanitní vědy.

Termíny uzavření výzev: viz deadline u jednotlivých výzev.

Rozpočety na výzvy: FP7-ICT-2009-C (30 000 000 €); FP7-ICT-ENERGY-2009-1 (20 000 000 €); FP7-ICT-2009-4 (801 000 000 €); FP7-ERANET-2009-RTD (12 500 000 €); FP7-NMP-ENV-2009 (10 000 000 €); FP7-NMP-2009-Mapping (350 000 €); FP7-NMP-2009-EU-Russia (4 650 000 €); FP7-NMP-2009-CSA-3 (5 000 000 €); FP7-NMP-2009-SME-3 (15 000 000 €); FP7-NMP-2009-SMALL-3 (39 000 000 €); FP7-NMP-2009-LARGE-3 (61 400 000 €).

Přehled výzev a podrobnější informace k jednotlivým výzvám naleznete zde: <http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7CallsPage&rs>.

Specifický program Lidé 7. RP – jedna nová výzva:

Číslo výzvy: FP7-PEOPLE-COFUND-2008; **Oblast:** Marie Curie – kofinancování regionálních, národních a mezinárodních programů; Termín uzavření výzvy: **19. února 2009**; Rozpočet na výzvu: 75 000 000 €; Více informací o výzvě: http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7DetailsCallPage&call_id=173.

Specifický program Euratom 7. RP – jedna nová výzva:

Číslo výzvy: FP7-Fission-2009; **Oblast:** Nukleární štěpení a radiační ochrana; Termín uzavření výzvy: **21. dubna 2009**; Rozpočet na výzvu: 48 905 000 €; Více informací o výzvě: http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7DetailsCallPage&call_id=182.

Pokud budete mít zájem o podání projektového záměru v rámci výše uvedených výzev, neváhejte se na nás obrátit. Rádi vám s přípravou projektové žádosti pomůžeme.

Projektový servis UP, Šlechtitelův 27, 783 71 Olomouc, tel.: 585 631 421, fax: 585 631 401, e-mail: info@psup.cz, www.psup.cz.

Když se sejde neurochirurg s fyzikem v pohádkovém světě...

O dětské knize *Anička z 2. B, Pidimráz Pidonius ... a jak to vidí učitel Fousek* autorů doc. M. Kaly a doc. R. Kubínka jsme přinesli informaci v posledním čísle minulého ročníku *Žurnálu UP* (ŽUP, roč. 17, č. 31, s. 3). „Přírodovědecké pohádky“ o Aničce a pidimrázovi z Antarktidy, které vydalo univerzitní vydavatelství, se během prázdnin se dostaly k řadě dětských čtenářů a na letošním knižním festivalu Libri získaly čestné uznání. Dnes přinášíme z této zábavné i poučné knižky ukázkou organického propojení pohádkového textu M. Kaly a komentáře učitele Fouska z pera R. Kubínka. Ukáзка je ovšem ochuzena o ilustrace V. Hally, které knižku doprovázejí. Jejich originály visí od křtu knižky v jídelně olomouckého azylového domu pro matky.

Anička z 2. B, Pidimráz Pidonius a jak to vidí učitel Fousek

/Ukázka/

Pidonius vysvětluje okolnosti svého zmizení

Celou cestu Anička přemýšlela, zda se Pidoniiovi podaří z obchodu s broušeným sklem uniknout.

„Doufám, že jsem mu ledulku nasadila správně,“ utěšovala se v duchu a také se obávala, že by mu ji prodavač mohl z hlavy sejmout dřív, než se Pida rozkuká. Trošku se bála, že by se Pidoniiovi mohl útěk zdařit, ale že se u Aničky třeba již nikdy neukáže. Její obavy byly zcela zbytečné. Jen vstoupila do svého pokoje, sotva stačila shodit brašnu z ramen, pocítila lehký chladivý průvan. Na jejím stole sedí Pidonius, nožku přes nožku a přívětivě se usmívá.

„Diky, Aničko,“ řekl na uvítanou.

„Co se ti přihodilo, Pido?“

Pidonius trochu zvážněl a začal vysvětlovat, jak si velmi přál prohlédnout broušené sklo, které mu tolik připomíná jeho dalekou vlast na antarktické hoře. Vydal se tedy na prohlídku. Obchod našel brzy a vystavené zboží ho natolik zaujalo, že zapomněl na ostražitost. Postavil se do výkladní skříně a pozoroval, jak se křišťál barví slunečními paprsky tu do červená, tu do zelená či do modrá jako duha na obloze. Vůbec netušil, že se k němu ze zadu blíží prodavač, který jej omylem pokládal za kus prodávaného zboží.

„Takhle to sem přece nepatří,“ zamručel obchodník, uchopil Pidonia za ledulku, ta se mu smekla z hlavy – a z Pidonia vyprchal život. Pak položil Pidonia

vedle ledulky na sametovou podušku a vystavil jej na pečlivě vybrané místo ve výkladní skříně. Pidonius pomalu a klidně vyprávěl o svém zážitku a Anička pozorně poslouchala.

„A nechtěl by sis trochu odpočinout v mrazničce?“

„Docela rád. Víš, já když se rozčilím, tak se začnu přehřívát a trochu i tají,“ přiznal se. „A navíc léto je opravdu horké.“

Anička vzala malého přítele do kuchyně, otevřela dvířka mrazničky a Pidonius si do ní lehl. Ještě jednou se do mrazničky podívala a odsunula kousek stranou zmrazené kuřecí řízky.

„Aby sis mohl pohodlněji natáhnout nožičky, Pido,“ starala se Anička.

„Skoro jako doma, Aničko. Jako na naší hoře Vinson Massif.“

... a jak to vidí učitel Fousek?

K tomu, abychom uviděli duhu, nemusíme být venku v přírodě. Stačí vzít do rukou kompaktní disk (cé-déčko) a nechat na něj dopadat světlo ze stolní lampy. Když budeme pozorní, uvidíme duhu i na broušeném křišťálovém skle, přesně tak, jak to obdivoval Pidonius za výlohou obchodu s broušeným sklem. Kde se vzalo to kouzlo, které vykouzilo duhu na obloze, na CD a křišťálu?

Odpověď nám opět poodhalí fyzika, přesněji řečeno jedna oblast, která se zabývá světlem – optika. Světlo má tu zajímavou vlastnost, že se na rozhraní dvou prostředí odráží a láme. Vezmete brčko a ponoříte ho do vody. Zjistíte, že se zdá být zlomené. Ve skutečnosti se s ním nestalo nic, jen ho „zlomené“ vidíme. Může za to právě lom světla. Vhodíte-li do sklenice minci, uvidíte přesně, na kterém místě dna leží. Když do ní však nalijete vodu, najednou se mince objeví jinde. Může za to opět lom světla na rozhraní vody a vzduchu. Zkuste si to!

Podobně, při pohledu do akvária, v němž plavou rybičky, budete mít jejich polohu zkreslenou právě kvůli lomu světla.

Fyzikové zjistili, že sluneční světlo a světlo běžných světelných zdrojů, jako jsou

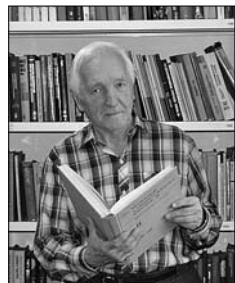
obyčejné žárovky, je složeno z barevných složek. Takové světlo se potom označuje jako „bílé“. Dopadne-li na hranol, dojde k rozložení bílého světla na barevné složky. Základní barvy tvoří fialová, modrá, zelená, žlutá, oranžová a červená. Každá z těchto barevných složek se láme trochu jinak, a proto se vytvoří krásný barevný vějíř, který je nazýván odborně slovem spektrum. Teď už dokážete Pidoniiovi vysvětlit, co ho tak očarovalo při pohledu na skleněné zboží?

Sluneční světlo se však může lámat i na kapičkách vody. Duhu vidíme, jen když svítí slunce a zároveň prší. Nakonec, nemusí pršet. Můžete to vyzkoušet s vodou, kterou rozprašíte zahradní hadicí. Slunce vám však musí stát za zády.

Připravil -th-

Vzpomínky

Vzpomínka na RNDr. Vladimíra Malíška, CSc.

Když dne 23. 4. 2008 slavil Vladimír Malíšek své pětasedmdesátiny, nikdo netušil, že tento čínorodý člověk nás za půl roku náhle opustí. Jeho životní pouť skončila v neděli dne 19. 10. 2008.

Odešel skromný a pracovitý vědec a pedagog a seriózní a obětavý přítel, kterého jsme si vážili a měli rádi. Byl rozsévatelem optimismu a veselé nálady a jeho schopnost vyprávět humorné historky byla vynikající.

Dětství prožil v péči matky a babičky na venkově ve Střichovicích u Plumlova, v Zámečnu v Přemyslovicích a později v Olomouci, kde absolvoval osmileté Slovanské gymnázium. V roce 1957 absolvoval studium fyziky a matematiky na Fakultě přírodních věd tehdejší Vysoké školy pedagogické, a to s výborným prospěchem. Již v prvním ročníku udivoval širokými a hlubokými znalostmi těchto oborů, zvláště matematiky. Umístěnka ho zavedla k vyučování na Jedenáctileté střední škole v Kojetíně a po dvou letech přesídlil z rodinných důvodů do Prahy, kde po dva roky učil na Akademickém gymnáziu ve Štěpánské ulici. Potom následoval pracovní poměr jako vědecký pracovník v ÚŘE a v Laboratoři optiky ČSAV v Praze. Později se vrátil do rodné Olomouce, kde pod vedením předního československého fyzika a optika profesora RNDr. B. Havelky, DrSc., pokračoval ve vědecké práci v nově založené Laboratoři optiky na PříF UP, která byla později přeorvanizována na Společnou laboratoř optiky UP a FzÚ AV ČR. Hlavně se zabýval teoretickou optickou spektroskopií molekul, včetně aplikací teorie reprezentací grup symetrie. Konkrétně mimo jiné formuloval obecná výběrová pravidla pro n-quantové vibrační přechody, vztahy pro intenzitu odpovídajících spektrálních čar a pásů s přihlédnutím k závislosti na teplotě. Též se zabýval optickým zobrazováním a měřením indexu lomu kapalin v infračervené oblasti spektra a s tím souvisejícím zviditelněním teplotních polí. Při těchto aktivitách úzce spolupracoval s doc. M. Milerem, DrSc., se kterým společně napsali vědeckou knihu *Vibrační spektroskopie*, která byla vydána i v angličtině. Své poznatky o této vědecké disciplíně potom didakticky zpracoval do učebního textu *Úvod do optické spektroskopie pro studenty optiky na PříF UP v Olomouci*.

Vynikajících a širokých znalostí historie a filozofie fyziky, matematiky, moderní fyziky a optiky a teorie i praxe varhanní hudby úspěšně využíval nejen při přednáškách na EF ČVUT a VŠZ v Praze, PříF Univerzity v Ostravě a později na PříF UP v Olomouci v rámci její Katedry optiky a Společné laboratoře optiky UP a FzÚ AV ČR, ale též při vystoupeních v různých odborných konferencích a seminářích. Zmíněné znalosti jsou též využity v jeho knihách *Dějiny fyziky*, *Historie fyziky*, *Co víte o dějinách fyziky* a v monografiích *Vývoj názorů na světlo* a *Isaac Newton*. Užitečné jsou i jeho překlady populárně-vědeckých knih L. D. Landau, *Fyzika pro každého* a A. I. Achiezer, *Vývoj fyzikálního obrazu světa*. Mnoho článků přeložil do sborníku *Věda a lidstvo*.

Zvláště je třeba ocenit i jeho mnoholeté úsilí při shromažďování odborných knih, kterých je mnoho tisíc a tvoří unikátní soukromou knihovnu. Významná byla též jeho aktivní činnost v rámci Jednoty československých a českých matematiků a fyziků, jejímž je zasloužilým a čestným členem. Byl významným spoluorganizátorem Česko-polsko-slovenských optických konferencí v České republice, desátého světového optického kongresu v Praze a celostátních optických seminářů na PříF UP v Olomouci.

Ztratili jsme milého a významného kolegu, na kterého budeme vzpomínat a který bude dál přítomen v našich srdcích.

Za spolupracovníky a přátele prof. J. Pospíšil, UP

HABILITACE

Filozofická fakulta

Zveme všechny zájemce na habilitační přednášky v rámci habilitačních řízení na FF UP dne 10. 12. 2008 v zasedací místnosti Děkanátu FF UP, Křížkovského 10, zadní trakt, 1. patro vpravo.

- 13.00 – PhDr. T. Nejeschleba, Ph.D., odborný asistent Katedry filozofie FF UP, obor **Filozofie**, habilitační přednáška: *Vztah medicíny a filozofie v renesanci*;
- 14.00 – PhDr. L. Krupková, Ph.D., odborná asistentka Katedry muzikologie FF UP, obor **Muzikologie**, habilitační přednáška: *Dramaturgie libreta Janáčkovy opery Věc Makropulos*;
- 15.00 – Mgr. P. Mitter, Ph.D., odborný asistent Katedry primární jazykové výchovy PdF UJEP Ústí nad Labem, obor **Český jazyk**, habilitační přednáška: *Hybridní složeniny v současné češtině ve vztahu k vývoji společnosti*.

Podrobnější informace k uchazečům najdete na www.ff.upol.cz, v oddíle věda – vědecká rada.

5. PROSINCE

Dějiny lékařství. Přednáškové odpoledne. Vlastivědné muzeum v Olomouci, klubovna (nám. Republiky 5), 15 hod.

Přehlídka amatérské filmové tvorby. Třetí ročník přehlídky krátkých filmů studentů Katedry divadelních, filmových a mediálních studií FF UP. UC UP, Filmový sál, 16 hod.

Vánoční koncert Komorního sboru L. Mlynářové. UC UP, Kaple Božího Těla, 19 hod.

7. PROSINCE

Adventní koncert. „Musica Sacra“. UC UP, Kaple Božího Těla, 19 hod.

7.–8. PROSINCE

Taneční workshop s V. Ondrašíkovou. UC UP, Divadelní sál.

8. PROSINCE

Koncert studentů Katedry muzikologie FF UP. UC UP, Kaple Božího Těla, 19 hod.

8.–12. PROSINCE

JO JO/YO YO. Výsledné práce ze semestrálního pobytu amerických studentů na KVV PdF UP (vernisáž 8. 12., 17 hod.). UC UP, Galerie Schody.

9. PROSINCE

Mgr. P. Pálka: O stavební činnosti kroměřížské židovské obce od konce 19. století a obecních zále-

žitostech. Katedra judaistiky (tř. 1. Máje 5), přednáškový sál v 1. patře, od 11.30 hod.

P. Drábek: Nad novou inscenací Moravského divadla Olomouc (Bedřich Smetana: Dalibor). Seminář. UC UP, učebna R. Smetany č. 239, 13.15 hod.

Dr. Sulchan Mukhigulashvili (MÚ AV ČR, pobočka Brno): O řešitelnosti Dirichletovy úlohy pro nelineární rovnice druhého řádu v rezonanci. Seminář z diferenciálních rovnic. PŘF UP (Tomkova 40), 13.30 hod.

Prof. L. Armbruster, děkan KTF UK v Praze: Křesťanské misie, dějiny a současnost křesťanství v Japonsku. CMTF UP, místnost 3/1, 1. poschodí, 17.15 hod.

10. PROSINCE

Aktuální problémy pedagogiky ve výzkumech studentů doktorských studijních programů. VI. Ročník studentské vědecké konference. PdF UP (Žižkovo nám. 5).

V. Mahelka (Botanický ústav AV ČR Průhonice): Genomická kompozice allopolyploidních pýrů *Elytrigia repens* a *E. intermedia* a její možné důsledky. Z podvečerního přednáškového cyklu Katedry botaniky PŘF UP PŘF (Šlechtitelů 11), hlavní budova, velký přednáškový sál, 16.45 hod.

Absoventský klavírní koncert L. Kopečného-Nedomanckého. UC UP, Kaple Božího Těla, 18 hod.

Table země není pro starý. Filmový klub. Režie a scénář E. Coen, J. Coen. UC UP, Filmový sál, 20 hod.

11.–14. PROSINCE

Přehlídka animovaného filmu. Sedmý ročník festivalu na téma Animace s hvězdičkou. UC UP.

-red-

Blahopřání s poděkováním

Cena ministra školství mládeže a tělovýchovy prof. M. Petřekovi, CSc.

Náš kolega, člen Ústavu imunologie Lékařské fakulty UP prof. M. Petřek, CSc., obdržel dne 13. 11. 2008 vzácné ocenění – cenu ministra školství. Ceny byly v rámci České republiky uděleny za vědeckou práci pouze tři. V zrcadlovém sále ministerstva jej uváděl rektor UP prof. L. Dvořák. I tato skutečnost svědčí o prestižnosti ocenění.

Profesor Petřek byl navržen k ocenění Lékařskou fakultou UP za dlouholetou vědeckou aktivitu, publikace v předních odborných světových časopisech a za koncentrovanou práci na poli plicních intersticiálních zánětů. Soustředěná práce jeho čtrnáctičlenného týmu sdruženého v „Laboratorii imunogenomiky a proteomiky“ při Ústavu imunologie opakovaně zaujala odbornou veřejnost a prosadila se významem své práce i na stránky denních médií. Např. r. 2006 jako první v předním odborném časopise *American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine* oznámila tato pracovní skupina úspěch při rozšířování části profilu bílkovin, který určuje, jakým směrem se bude rozvíjet plicní zánět u sarkoidózy. V současnosti se prof. M. Petřek ve spolupráci s pneumology a molekulárními biologii v Olomouci, Německu a Velké Británii věnuje genomice a proteomice plicní fibrózy, závažného onemocnění s rostoucím výskytem. Díky příspěvku k poznání mechanismu nemoci a také s ohledem na možné praktické uplatnění při vývoji nových diagnostických i léčebných postupů, vyvolává Petřkův výzkum velkou odezvu v zahraničí: jeho práce jsou citovány také v prestižních časopisech (*Nature Immunology*, *Nature Genetics*, *Annals of Medicine* aj.) a český vědec přednáší na mezinárodních konferencích. Díky prof. Petřkovi a jeho týmu se tak Olomouc stala jedním z center evropského výzkumu intersticiálních plicních nemocí. Nutno připomenout, že prof. Petřek spolupracuje také s řadou klinických pracovišť jak ve FNO, tak i v rámci ČR a v zahraničí. Čile se věnuje také organizační činnosti.

Martine, k ocenění Ti upřímně blahopřejeme.

Prof. E. Weigl, CSc., a členové kolektivu Ústavu imunologie LF UP a FNO

Poznámka

K fischerovské přednášce

O tom, co je a k čemu je výzkum základní, translační nebo aplikovaný, se mohli posluchači dovědět na přednášce k počti prvního rektora UP prof. J. L. Fischera (6. 11.) z úst onkologa prof. P. Klenera, DrSc., jenž je známou osobností nejen české medicíny, ale i politiky a společenského života. Hovořil o pokroku v léčbě nádorových onemocnění, o lécivech a léčebných postupech užívaných v současné medicíně. Zmínil rovněž výsledky olomoucké skupiny prof. M. Strnady z PŘF UP a jejich uplatnění v léčbě rakoviny a ve vědeckém výzkumu.

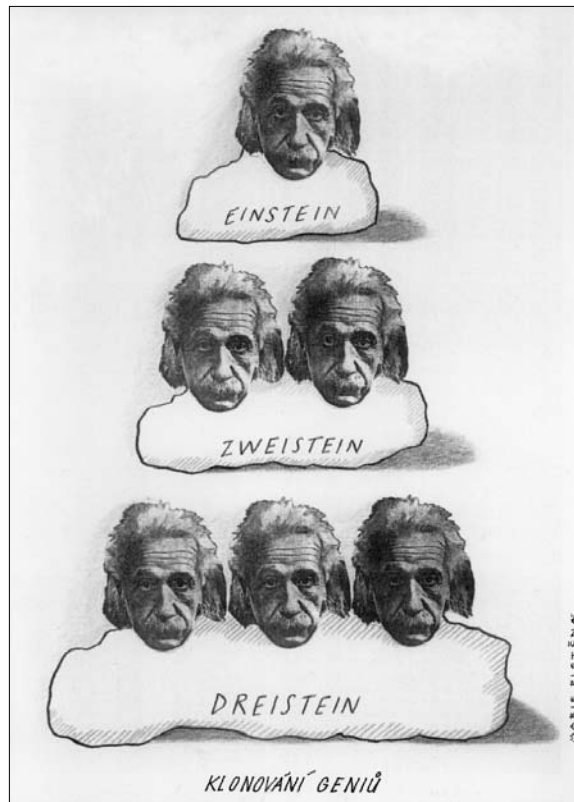
Přednáška ukázala, že moderní protinádorová léciva a léčebné postupy vycházejí z poznatků molekulární biologie buňky. Teprve poznání molekulového přediva regulačních a signálních drah v buňce umožnilo důmyslnými testy na buněčných kulturách odhalit terčová místa a mechanismus účinku chemických látek coby potenciálních léků tlumících či blokujících množení nádorových buněk a růst nádoru. Odtud, od výsledků laboratorních testů, pak pokračuje výzkum preklinický na zvířecích modelech a na něj navazuje výzkum klinický, ověřující účinnost léciva na lidech. Vývoj nového léku trvá asi deset let a stojí stamiliony USD. Připomeňme ještě, že tento směr biomedicínského výzkumu byl odstartován před několika desítkami let objevem molekulové mašinerie buněčného dělení u modelového mikroorganismu – kvasinky. Autoři za to dostali Nobelovu cenu. Ale v době, kdy si ještě v laboratoři „hráli“ s kvasinkovými buňkami, nikdo ani netušil, že se tu, v nitru kvasinkové buňky, otevírá nová cesta výzkumu a jak úžasné výsledky přinese pro teoretické poznání a v praktické aplikaci v boji proti nejobávanější chorobě.

Na naší univerzitě je několik pracovišť orientovaných na výzkum, diagnostiku a léčbu nádorových onemocnění. Jejich výsledky jsou publikovány v předních zahraničních časopisech a mají pozitivní ohlas ve vědecké komunitě evropské a světové. Jsou dílem výzkumných týmů prof. J. Bártka, doc. V. Divokého, prof. J. Ehrmanna, doc. M. Hajdúcha, prof. K. Indráka, prof. M. Jarošové, prof. Z. Koláře, prof. M. Strnada a možná i dalších, s nimiž se však osobně neznám. Těší mne a je určitě povzbuzující, že na tomto intelektuálně a technologicky náročném poli si naše alma mater udržuje vskutku kvalitní, mezinárodně uznávanou pozici.

Prof. M. Hejtmánek

Žurnál UP online

Od prvního čísla nového ročníku můžete Žurnál UP opět číst nejen v jeho tištěné podobě, ale také v elektronické verzi jako Žurnál UP online. Jeho adresa je www.zurnal.upof.cz.

Autor: M. Plotěná